

MINISZTERI DICSERET-ben részesült

ANDRÉKA Pálné	az OMKDK főkönyvtárosa
NYIRI Gyuláné	az OMKDK tudományos munkatársa
dr.VÉRTESY Miklósné	az OMKDK h.osztályvezetője
ÁNYOS Ferencné	a Győri Tervező Vállalat könyvtárosa
dr.IVÁN Géza	a Lenin Kohászati Művek könyvtárosa
PATTANTYUS-ÁBRAHÁM Edit	a Vasipari Kutató Intézet könyvtárosa
TÁRNOK Gáborné	a NIMDOK könyvtárosa
TÓTH István	a Husipari Kutató Intézet könyvtárosa
dr.UDVARHELYI Dénes	a KPM Szakkönyvtárának főelőadója
VIOLA László	a MOM Műszaki Könyvtárának vezetője

o'o

OKTATÁS

Az OMKDK Könyvtárosképző Szaktanfolyam felvételi vizsgái

Lezárultak az OMKDK Könyvtárosképző Szaktanfolyamon első ízben 1967. augusztus 28. és 29-én megtartott felvételi vizsgák.

A szaktanfolyamra összesen 120 fő jelentkezett, akik idegen nyelvből és a szakmai ismeretekből tettek vizsgát.

A vizsgaeredmények alapján az 1967/68. tanévben induló esti tagozatra felvételre került 37, a levelező

tagozatra 37 fő, összesen 74 könyvtáros. Utóbbiak között szerepelnek a mezőgazdasági könyvtárosok is /10 fő/, akiknek szakmai képzését a tankönyvtár 1967-től a Mezőgazdasági és Élelmészügyi Minisztérium Információs Központjával együtt végzi.

Az új tagozat hallgatói a választott idegen nyelv oktatásában az alábbi megoszlás szerint vesznek részt:

	esti	levelező	összesen
orosz	12	7	19 fő
angol	10	3	13 "
német	8	21	29 "
francia	4	3	7 "
nyelvvizsga bizonyít- vánnyal rendelkező felmentett	3	3	6 "
Összesen:	37	37	74 fő

o:o

A KGM korszerűsített műszaki könyvtára

Dr.HORGOS Gyula kohó- és gépipari miniszter és FÓTI István, a KGM MTTI igazgatója 1967. szeptember 4-én ünnepélyesen átadták rendeltetésének a KGM és a KGM MTTI korszerűsített műszaki könyvtárát és új olvasótermét.

A korábbi szolgáltatások mellett lehetővé vált a folyóiratok és szakkönyvek helybenolvasása is.

o:o

Berlini Deszkriptor-Szimpózium

A ZIID /Zentralinstitut für Information und Dokumentation = Központi Információs és Dokumentációs Intézet, NDK/ rendezésében 1967. április 5-én és 6-án Berlinben megtartott Deszkriptor-Szimpóziumon elhangzott referátumokat és az ülés egyéb anyagait rövidített formában közzéteszik. A ZIID keretében a tezaszauruszokkal és azok kialakításával foglalkozó különleges munkacsoport alakult. A tudományos könyvtárügy képviselőjeként a tudományos szakkönyvtárak módszertani központjának egy munkatársát is a munkacsoport tagjául választották.

/Zentralblatt für Bibliothekswesen, 1967. 6.sz. p.372./

o:o

Három amerikai könyvtár gépesítésének összehangolása

Az American Library Association /Amerikai Könyvtár Egyesület/ júniusban megtartott 86. ülésén a Library of Congress /Kongresszusi Könyvtár/, a National Library of Medicine /Nemzeti Orvosi Könyvtár/ és a National Agricultural Library /Nemzeti Mezőgazdasági Könyvtár/ igazgatói ismertették a három könyvtár gépesítésének összehangolt programját. Céljuk a világirodalom fellelhetőségének biztosítása a számítógép rendszerek összeegyeztetésével. Nemzeti adatgyűjteményt kívánnak létrehozni - géppel olvasható katalógus formájában -, amelyet a Library of Congress-ben helyeznének el és központi forrásként állna az USA könyvtárainak rendelkezésére.

/FID News Bulletin, 17.k. 8.sz. 1967. p.77./

o'o

A Chicago-i Egyetemi Könyvtár gépesített rendszere

A Chicago-i Egyetemi Könyvtár számítógépes alapon mechanizált könyvtárrá alakul át elsőként az országban, közel félmillió dolláros befektetéssel. A különböző könyvtári műveletek hagományosan kézi adatkezelő rendszerét is gépesítik.

IBM 360-30-as számítógépet használnak, a követelményeknek megfelelően összeállítható program-blokkokat az egyetem készíti el. A gép központi helyen lesz, a kéréseket távközlő berendezés továbbítja a géphez. A rendszert az országos rendszerhez /Kongresszusi Könyvtár rendszere/ illesztik hozzá. A tervezet célja:

csökkenteni a könyvtárhoz intézett kérések elintézésének átfutási idejét;

új szolgáltatásokat bevezetni, a régieket javítani;

hajlékonyabb könyvtári adat-, bibliográfiai-rendszert kialakítani;

csökkenteni a fajlagos költségeket.

/Scientific Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967. jun.-jul. p.1./

o'o

Az ETO, mint a gépi információkeresés indexelési nyelve

A FID/CCC /Central Classification Committee = Központi Osztályozó Bizottság/ számos szakértőnek és a FID titkárság tagjainak bevonásával június 12-én ülést tartott, melyen R.FREEMAN és P.ATHERTON

kutatók beszámoltak a National Science Foundation /Nemzeti Tudományos Alapítvány//Washington/ megbízásából az American Institute of Physics /Amerikai Fizikai Intézet//New York/ által végzett kutató munkáról. A kutatás során azt vizsgálják, hogy az ETO mennyiben használható gépi információkereső rendszerek indexelési nyelveként. Bebizonyosodott, hogy a számítógépes rendszerekben az ETO erre a célra alkalmas. Demonstrálták az ETO-jelzések igénybevételével végzett információkereső eljárást, kitérve arra a lehetőségre, hogy a keresés eredményeként kapott adatok akár kiirhatók, akár képernyőn kivetíthetők. Az értekezlet résztvevői megvitatták, hogy az ETO - főleg annak speciális jelei - miként tehetők alkalmasabbá a szóbanforgó feladatra. Továbbiakban ismertették a kutatók az ETO szövegének mágnesszalagon tárolt ETO-táblázatokból fényeszedőgéppel automatikusan történő előállítását, illetve egyes szakterületek speciális tárgyu ETO-füzeteinek elkészítését.

/FID News Bulletin, 17.k. 7.sz. 1967. p.61./

o'o

Információkeresés számítógéppel a jogtudomány területén

A World Peace Through Law Center /Jogtudományi Központ a Világbékéért/ Genfben július 9-14. között nemzetközi konferenciát tartott. A konferencia alkalmával nemzetközi kiállítás nyílt, amelyen bemutatták az új technológiai eredményeket, melyeket az információk gyűjtése, tárolása és gépesített visszakeresése területén értek el. Kiadták a World Exhibit of Computers and the Law /Nemzetközi kiállítás a jogtudomány területén alkalmazott számítógépekről/ című broszúrát is, amely angol, spanyol és francia nyelven is megjelent.

/FID News Bulletin, 17.k. 8.sz. 1967. p.77./

o'o

Tároló és visszakereső rendszer

Az Air Force /Amerikai Légierők/ LITE elnevezéssel /Legal Information Thru Electronics = Jogi tájékoztatás az elektronika segítségével/ teljes szöveg tároló és visszakereső tájékoztatási rendszert állított fel. A jogi tájékoztatás területén csak ilyen, a teljes szöveggel foglalkozó rendszer létezhet. A visszakeresés történhet teljes mondatra, megadott szóra vagy szócsoportha, a szavak számának korlátozása nélkül.

A kimenet különböző formái: a/ a teljes szöveg kiírása; b/ hivatkozás; c/ szövegkörnyezetes kiírás.

Adott témakörből a gép indexet vagy dokumentumgyűjteményt is állít össze.

/Science Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967.jun.-jul.p.3./

A tájékoztatás technológiája és terjesztése

Az USA Oktatási Hivatala Kutatási Irodájának /U.S. Office of Education, Bureau of Research/ átszervezése folytán, ennek keretén belül létrejött a Tájékoztatás technológiája és terjesztése elnevezésű osztály /Division of Information Technology and Dissemination/, mely felelős többek közt a tájékoztatási technológiának az oktatásügyi tájékoztatásban való alkalmazására irányuló programok, illetve a könyvtartudományi és tájékoztatástudományi kutatások programjainak a kidolgozásáért, végrehajtásáért és értékeléséért.
/ALA Bulletin, 61.k. 6.sz. 1967. p.622./

o:o

Oktatási programok a tájékoztatás tudomány részére

Az NSF /National Science Foundation = Nemzeti Tudományos Alapítvány/ az ADI-nál /American Documentation Institute = Amerikai Dokumentációs Intézet/ oktatási programokat rendelt meg. A programok a következő témakörökkel foglalkoznak:

tájékoztatási rendszerek analízise,

elektronikus adatfeldolgozás: a számítógépi rendszer elemei, perifériális berendezések stb.,

általános program-nyelv és -rendszer: a programnyelvek és az információ tárolásával és visszakeresésével való kapcsolatuk áttekintése.

/Scientific Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967. jun.-jul.p.13./

o:o

A Georgiai Műszaki Egyetem

tájékoztatás kutatási programot indít

Az NSF /National Science Foundation = Nemzeti Tudományos Alapítvány/ két évre pénzügyi segítséget nyújt a Georgiai Műszaki Egyetem részére kutatási központ létrehozására. A segély összege közel félmillió dollár. A kutatások két iránya:

elméleti kutatásként a tudományos és különösen a biológiai közlés különböző matematikai modelljeinek elméleti tárgyalása;

alkalmazott és fejlesztési kutatásként a tájékoztatási rendszerek vizsgálata, különös tekintettel egyrészt a probléma megoldásra, másrészt a döntés-előkészítésre tudományos intézményekben.

/Scientific Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967.jun.-jul.p.10./

/Id. P.ZUNDE, az atlantai Georgia Műszaki Egyetem /USA/ tájékoztatótudományi professzorának 1967. július 2-án az OMKDK-ban tartott előadását. /TMT, 14.évf. 7.sz. 1967. p.475-477./ /Szerk. megj./

o: o

Az NSF támogatja a tájékoztatási rendszert

Az országos fizikai tájékoztatási rendszer, mely az ország 40 000 fizikusát szolgálja ki, az NSF-től /National Science Foundation = Nemzeti Tudományos Alapítvány/ közel 400 000 \$-os költségkeretet kapott új tájékoztatási program kidolgozására és életbe léptetésére. Tevékenységüket már ez évben megkezdték:

értekezlet sorozatot tartanak a rendszerrel szemben fellépő követelmények megfogalmazására;

szakemberekkel kidolgoztatják a rendszer tervezetét;

különböző fizikai egyesületeket reprezentáló 14 fizikus részvételével megalapították a tájékoztatási program tanácsadó bizottságát;

a különböző javaslatok megtárgyalására havonta értekezleteket tartanak;

két új hivatalt alapítottak: kiadói és tájékoztatási igazgatóság és számítógép alkalmazási osztály;

május 10-12. között Párizsban megtartották a fizika szakterületén megjelenő elsődleges dokumentumok kiadójának értekezletét, hogy megtárgyalják a nemzetközi kiadói szervezet létrehozásának feltételeit;

számítógépes programokat dolgoznak ki, melyeknek célja a fizikai szövegek teljes szöveg kutatása és az index-rendszer átdolgozása.

/Scientific Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967. jun.-jul.p.4./

o: o

Nemhagyományos tájékoztatási rendszerek

A természettudományos és műszaki területen jelenleg is működő 175 különböző tájékoztatási rendszer összefoglaló leírását adta ki az NSF /National Science Foundation = Nemzeti Tudományos Alapítvány/. A kiadvány csak nemhagyományos, döntően természettudományos és műszaki tájékoztatási rendszerekkel foglalkozik, bár leír egy néhány egyéb /jogi, irodalmi/ tájékoztatási rendszert is.

A kiadvány egy sorozat negyedik kötete, címe: Nonconventional scientific and technical information systems, No.4, U.S. Government Printing Office, Washington, D.C.20402; ára: 1,75 \$.
/Scientific Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967.jun.-jul.p.20./

o:o

A tudományos tájékoztatási rendszer tanulmányozása

A UNESCO és az ICSU /International Council of Scientific Union = Tudományos Szervezetek Nemzetközi Tanácsa/ támogatásával csoport alakul, mely a világ tudományos tájékoztatási rendszere megalapításának a feltételeit fogja tanulmányozni. A UNESCO a megalkakulással járó és az első évi munka költségeire összesen 110 000 \$ alapítóként irányzott elő.

/Scientific Information Notes, 9.k. 1.sz. 1967.febr.-márc.p.12./

o:o

Modell kísérletek

a tájékoztatási rendszertervezés területén

Az NSF /National Science Foundation = Nemzeti Tudományos Alapítvány/ pénzügyi segítséget nyújt az Engineering Index, Inc. vállalatnak a gépi referátumkészítés és indexelés területén végzett kísérletekhez. A műanyagipar és az elektronikai ipar tárgyköreiben végzik el a kísérleteket.

Feladatok:

a világirodalomból referátumkészítés és indexelés;

gépi tezaurusz készítése;

az adatok gépi tárolása és különböző indexszolgáltatások készítése;

a gépi tájékoztatási szolgálat kiszélesítése: szelektív terjesztés, retrospektív keresés stb.

A tervezett munkát - majdnem 400 000 \$ értékben - 1968-69-ben végzik el.

/Scientific Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967.jun.-jul.p.5./

o:o

A gépi fordítás kutatása

Az NSF /National Science Foundation = Nemzeti Tudományos Alapítvány/ a különböző amerikai egyetemeken összesen több mint 2 millió dollárral segíti a gépi nyelvészeti és fordítási kutatások programjait. A nyelvi jellegzetességekkel, összefüggésekkel, a gépi segítséggel végzett fordítással, az általános nyelvészettől az egyes nyelvek külön tárgyalásáig a program sok mindennel foglalkozik, a munka jelentős részét géppel végezve. Matematikai elméletet dolgoznak ki az eredeti nyelvű és a lefordított dokumentum összehasonlítására, nyelvszerkezeti kutatásokra, gyakorisági kutatásokra, kínai /ideográf/ szövegeket is egybe fognak vetni angol fordításukkal. Különös figyelmet fognak szentelni - könnyű megvalósíthatósága miatt - a gépi segítséggel végzett fordítás kutatására.

Az érintett nyelvek: orosz, angol, román nyelvcsalád és kínai.
/Science Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967.jun.-jul. p.3./

o:o

A CODATA új munkacsoportja

A CODATA /Committee on Data for Science and Technology = Tudományos és Műszaki Adatok Bizottsága/ új munkacsoportjának feladata a számítógépek nem numerikus használatára vonatkozó információk cseréjének /beleértve a software-t is/ és az új módszerek kidolgozásának maximális elősegítése. A csoport, - mely a fenti témakörben adatokat gyűjt és jelentést fog kiadni - felveszi a kapcsolatot az ISO /International Standards Organization = Nemzetközi Szabványosítási Szövetség/ Technical Committee for Computers and Data Processing elnevezésű bizottságával /számítógépekkel és adatfeldolgozással foglalkozó bizottság/ és egyéb, ezen a területen dolgozó nemzeti és nemzetközi bizottságokkal is.

/Scientific Information Notes, 9.k. 3.sz. 1967.jun.-jul. p.11./

o:o